

Пирожик Олександр Веніамінович,
здобувач кафедри кримінального права
і процесу Волинського національного
університету імені Лесі Українки

ОСОБЛИВОСТІ ТРИМАННЯ ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИХ В УКРАЇНІ ТА ДЕЯКІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ПІДХОДИ В ЦЬОМУ НАПРЯМІ

У даній науковій роботі доведена необхідність того, що національний превентивний механізм та правові засади здійснення соціального моніторингу у сфері виконання покарань України, мають у цьому сенсі відповідні правові прогалини і колізії, що можна віднести до детермінант, які негативно впливають на процес захисту прав, законних інтересів і свобод військовополонених.

Ключові слова: правообмеження; соціальний контроль; військовополонений; правовий статус; міжнародне право; сфера виконання покарань.

In this scientific work, the necessity of the fact that the national preventive mechanism and the legal basis for the implementation of social monitoring in the field of execution of punishments of Ukraine, in this sense, have corresponding legal gaps and conflicts, which can be attributed to the determinants that negatively affect the process of protecting rights and legitimate interests and freedom of prisoners of war.

Keywords: legal restrictions; social control; prisoner of war; Legal Status; international law; the sphere of execution of punishments.

У квітні 2022 року в Україні було затверджено Порядок тримання військовополонених, який діє донині [1]. При цьому, як видається, у ході підготовки та затвердження зазначеного Порядку суб'єктами нормотворчої діяльності порушено не тільки принцип верховенства права (ст. 8 Конституції України), коли на рівні підзаконного нормативно-правового акту розширюються визначені в законі права та обов'язки людини і громадянина, але й недотримано принцип системності у цьому процесі, який вимагає при створенні нормативно-правового акта враховувати системні властивості законодавства.

Сутність даної проблеми полягає у тому, що приймаючи постанову Кабінету міністрів України, її авторам слід було б від імені цього суб'єкта законодавчої ініціативи (ст. 93 Конституції України) «лобіювати» (ініціювати та здійснювати законний тиск на Верховну Раду України) [2, с. 331] внесення змін і доповнень і в законодавчі акти, що стосуються утримання осіб в умовах ізоляції, включаючи й військовополонених, а також у правові джерела з питань здійснення соціального контролю за вказаним процесом.

Додатковим аргументом з цього приводу виступають результати аналізу слів «відвідування» (ходіння до когось; -чогось) [2, с. 89] та

«контроль» (перевірка відповідності контрольованого об'єкта встановленим вимогам) [2, с. 307], які не є синонімічними (близькими або тотожними за змістом) [2, с. 608] та не відображають сутність одного ж і того ж явища, а саме – відвідування, хоча останнє й передбачає у певній мірі спостереження за певним об'єктом, але, як при контролі, не вимагає документального закріплення такого процесу (у виді актів перевірки та інших документів) [3].

Отже, у наявності складна прикладна проблема, що потребує вирішення, у тому числі на доктринальному рівні, позаяк вона має безпосереднє відношення до забезпечення прав військовополонених в Україні.

Більш того, цивілізований підхід до військовополонених в нашій державі засвідчить міжнародному товариству та, зокрема, Європейському Союзу про те, що ми в праві бути членом цього об'єднання у силу того, що забезпечуємо права і законні інтереси зазначених суб'єктів навіть в умовах їх участі в геноциді української нації та варварського відношення до життєво важливих об'єктів функціонування нашої країни.

Список використаних джерел

1. Про затвердження Порядку тримання військовополонених: постанова Кабінету Міністрів України від 05.04.2022 № 413. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

2. Великий тлумачний словник сучасної української мови / укл. О. Єрошенко. Донецьк: ТОВ «Глорія Трейд», 2012. 864 с.

3. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.

Політова Анна Сергіївна,

доцент кафедри права Маріупольського
державного університету, кандидат
юридичних наук, доцент

ПРИЧИНИ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА В УКРАЇНІ

Анотація. Стаття присвячена актуальній проблемі сьогодення – причинам домашньому насильству.

Ключові слова: протидія, домашнє насильство, причини домашнього насильства, кримінальна відповідальність

Summary. The article deals with the actual problem of today – causes of domestic violence.

Keywords: combating, domestic violence, causes of domestic violence, criminal responsibility

Законом України від 06.12.2017 р. № 2227-VIII «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та